МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИБІРКОВА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань – 24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність – 242 «Туризм»
Освітня програма – «Туризм»
Мова навчання – українська
Компонент освітньої програми – вибірковий

Львів-2024

Робоча програма вибіркової компоненти освітньої програми «Релігійний туризм» для студентів спеціальності 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання. – Львів: ЛДУФК, 13 с.
Розробник: Кучер Павло Вікторович, доцент кафедри туризму, к.г.н, Четирбук Ольга Романівна, викладач кафедри туризму

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туризму
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1
В. о. завідувача кафедри туризму

_____ (Данилевич М.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Кучер П.В., Четирбук О.Р., 2024
© ЛДУФК ім. І. Боберського, 2024

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Спеціальність, рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 4,0</td><td rowspan="6">Галузь знань – 24 «Сфера обслуговування»

<u>Спеціальність:</u>

242 «Туризм»</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістовних модулів</td><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання:
не передбачено</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна
кількість годин: 120</td><td>6-й</td><td>5-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4
самостійної роботи студента – 4</td><td rowspan="10">Освітній ступінь:
бакалавр</td><td>30 год</td><td>6 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год</td><td>6 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60</td><td>108</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: -</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
</table>

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – ознайомлення студентів із базовими критеріями та напрямками розвитку релігійного туризму, що призвели до формування наукової основи виникнення туризму як галузі, аналізу її структури та просторово-часових аспектів їхнього функціонування.

Завдання курсу:

- ознайомитися з різними релігійними традиціями та віровченнями, які вплинули на розвиток релігійного туризму.
- розкрити джерела релігійного туризму в історії людства, прослідкувавши динаміку розвитку паломницьких подорожей, їх мету, завдання та соціокультурні наслідки.

- розглянути релігійний туризм у зв'язку з певними конфесіями та віровченнями, виявивши особливості мотивації паломництва та релігійних подорожей, а також дати характеристику паломнику або туристу в різних релігійних культурах.
- ознайомитися з релігійними заходами: паломництвами, святами, обрядами та церемоніями, які є об'єктами туристичних відвідувань.
- розкрити особливості розвитку релігійного туризму в Україні, його історію, сучасний стан та перспективи.

-проаналізувати географію сучасного релігійного туризму на міжнародному рівні, дослідити найбільші релігійні центри світу, а також головні тенденції та перспективи розвитку галузі.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен:

Знати:

- Основні поняття та методи дослідження релігійного туризму.
- Базові критерії, форми та напрямки релігійного туризму.
- Географію релігійного туризму в Україні та світі, основні тенденції та перспективи його розвитку.
- Види об'єктів релігійного туризму, їх історико-культурну та духовну значущість.

Вміти:

- Проводити дослідження для виявлення об'єктивних передумов розвитку релігійного туризму, розуміти його тенденції та особливості.
- Аналізувати зміни в географії релігійного туризму в Україні та світі.
- Характеризувати сучасний стан і перспективи розвитку релігійного туризму на глобальному та національному рівнях.
- Формувати власні висновки на основі аналізу літератури, статистичних даних та практичних досліджень у сфері релігійного туризму.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Релігійний туризм							14	2	2			10

паломництво як об'є вивчення та навчаль дисципліна	8	2	2			4						
Тема 2 Паломництво в стародавньому світі Паломництво в Стародавньому Китаї. Ісламські мандрівники.	8	2	2			4	6					6
Тема 3 Релігії світу та їх розподіл на карті.	8	2	2			4	6					6
Тема 4 Релігійний туризм паломництво християнстві	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 5. Релігійний туризм і паломництво в ісламі.	8	2	2			4	4					4
Тема 6. Особливості релігійного туризму в іудаїзму.	8	2	2			4	6					6
Тема 7. Релігійний туризм і паломництво в буддизмі.	8	2	2			4	4					4
Тема 8. Релігійний туризм в індуїзмі.	8	2	2			4	8					8
Тема 9. Релігійний туризм в національних та місцевих релігіях.	8	2	2			4	10					10
Тема 10. Зародження та розвиток паломництва в Україні.	8	2	2			4	10					10
Тема 11-12. Релігійний туризм в Україні.	12	4	4			8	10					10
Тема 13. Дере'вяні церкви України	8	2	2			4	10					10

Тема 14. Актуальні проблеми і перспективи розвитку релігійного туризму	8	2	2			4	10					10
Тема 15. Особливості організації мандрівок у релігійному туризмі.	8	2	2			4	14	2	2			10
Усього годин	120	30	30			60	120	6	6			108

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Релігійний туризм і паломництво як об'єкт вивчення та навчальна дисципліна

Історія розвитку паломництва та релігійного туризму. Основні поняття та види релігійного туризму**.** Поняття про паломництво. Макрорегіони паломництва**.** Причини паломництва. Види паломництва

Тема 2. Паломництво в стародавньому світі

Паломництво в Стародавньому Китаї. Ісламські мандрівники.

Тема 3. Релігії світу та їх розподіл на карті. Передумови формування релігій світу. Визначення та структура релігії. Функції релігії у суспільстві. Типологія сучасних релігій, віровчень.

Тема 4. Релігійний туризм і паломництво в християнстві

Поширення християнства у світі та його основні напрями. Єрусалим як світовий центр християнства. Православне паломництво. Православні центри, монастирі і храми як об'єкти паломництва. Католицизм: особливості паломництва та святині. Ватикан як центр католицького релійного туризму та паломництва.

Тема 5. Релігійний туризм і паломництво в ісламі.

Загальні поняття ісламу. Географія ісламу в світі. Найважливіші центри РТ в країнах ісламу. Мекка та Медина, як невід'ємна частина мусульманського віровчення. Архітектурні центри ісламу.

Тема 6.Особливості релігійного туризму в іудаїзму.

Основи віровчення. Сучасні течії іудаїзмі та традиції євреїв. Територія поширення іудаїзму. Об`єкти паломництва іудаїзму.

Тема 7. Релігійний туризм і паломництво в буддизмі.

Основи віровчення буддизму та основні напрями. Поширення буддизму у світі. Основні об`єкти паломництва в буддизмі. Буддистські монастирі як об'єкти РТ.

Тема 8. Релігійний туризм в індуїзмі.

Індуїзм. Основи віровчення. Особливості формування місць РТ в індуїзмі.

Тема 9. Релігійний туризм в національних та місцевих релігіях.

Конфуціанство, даосизм, синтоїзм. Основні об`єкти поклоніння у країнах Далекого сходу.

Тема 10. Зародження та розвиток паломництва в Україні.

Історія виникнення паломництва в Україні. Перші паломники та мандрівники з релігійною метою. Основні центри паломництва в Україні.

Тема 11-12. Релігійний туризм в Україні.

Особливості сучасних релігій в Україні. Сучасний стан розвитку релігійного туризму. Християнські святині та їх особливості. Святі місця хасидизму в Україні. Нормативно-правове забезпечення діяльності в галузі релігійного туризму в Україні.

Тема 13. Дере'вяні церкви України

Особливості деревяної церкви як споруди. Географія дерев'яних церквов в Україні. Деревяні церкви як основа сакрального туризму.

Тема 14. Актуальні проблеми і перспективи розвитку релігійного туризму

Актуальні проблеми розвитку релігійного туризму у світі та Україні: соціокультурний, економічний та нормативно-правовий аспект. Перспективи розвитку релігійного туризму в світі та Україні.

Тема 15. Особливості організації мандрівок у релігійному туризмі.

Релігійні маршрути: особливості та елементи організації. Особливості подорожей до християнських, будистських, мусульманських та інших святинь.

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Лекція 1. Релігійний туризм і паломництво як об'єкт вивчення та навчальна дисципліна	2	-
2	Лекція 2. Паломництво в стародавньому світі	2	2
3	Лекція 3. Релігії світу та їх розподіл на карті	2	-
4	Лекція 4. Релігійний туризм і паломництво в християнстві	2	2
5	Лекція 5. Релігійний туризм і паломництво в ісламі	2	-
6	Лекція 6. Особливості релігійного туризму в іудаїзму	2	-
7	Лекція 7. Релігійний туризм і паломництво в буддизмі	2	2
8	Лекція 8. Релігійний туризм в індуїзмі.	2	-
9	Лекція 9. Релігійний туризм в національних та місцевих релігіях	2	-
10	Лекція 10. Зародження та розвиток паломництва в Україні	2	
11	Лекція 11-12. Релігійний туризм в Україні.	4	-
12	Лекція 13. Дере'вяні церкви України	2	-
13	Лекція 14. Актуальні проблеми і перспективи розвитку релігійного туризму	2	-
14	Лекція 15. Особливості організації мандрівок у релігійному туризмі	2	-
-	Разом	30	6

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма

1	Релігійний туризм і паломництво як об'єкт вивчення та навчальна дисципліна	2	2
2	Паломництво в стародавньому світі	2	-
3	Релігії світу та їх розподіл на карті	2	-
4	Релігійний туризм і паломництво в християнстві	2	-
5	Релігійний туризм і паломництво в ісламі	2	2
6	Особливості релігійного туризму в іудаїзму	2	2
7	Релігійний туризм і паломництво в буддизмі	2	-
8	Релігійний туризм в індуїзмі.	2	-
9	Релігійний туризм в національних та місцевих релігіях	2	-
10	Зародження та розвиток паломництва в Україні	2	-
11-12	Релігійний туризм в Україні.	4	-
13	Дере'вяні церкви України	2	-
14	Актуальні проблеми і перспективи розвитку релігійного туризму	2	-
15	Особливості організації мандрівок у релігійному туризмі	2	-
	Разом	30	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Заочна форма
1	Релігійний туризм і паломництво як об'єкт вивчення т навчальна дисципліна	4	10
2	Давні засоби пересування. Торгові шляхи у період харапської культури. Давньокитайські мандрівники. Найдавніші карти і путівники. Курорти прадавнього світу. Джерела спортивного туризму.	4	6
3	Релігії світу та їх розподіл на карті	4	6
4	Релігійний туризм і паломництво в християнстві	4	4
5	Релігійний туризм і паломництво в ісламі	4	4
6	Особливості релігійного туризму в іудаїзму	4	6
7	Релігійний туризм і паломництво в буддизмі	4	4
8	Релігійний туризм в індуїзмі.	4	8
9	Релігійний туризм в національних та місцевих релігіях	4	10
10	Зародження та розвиток паломництва в Україні	4	10
11-	Релігійний туризм в Україні.	8	10

12			
13	Дере’вяні церкви України	4	10
14	Актуальні проблеми і перспективи розвитку релігійного туризму	4	10
15	Особливості організації мандрівок у релігійному туризмі	4	10
	Разом	60	108

9. Індивідуальні завдання

- Матеріали самопідготовки;
- Самостійні роботи:
  - розробка гастрономічних турів.
  - формування мультимедійних презентацій.

10. Методи навчання

Під час вивчення студентами навчальної дисципліни «Культурний та етнічний туризм» застосовуються такі методи навчання:

– *інтерактивні:* відповіді на запитання, опитування думок студентів; дискусії, полеміки; мозковий штурм; робота в групах.

– *наочні:* таблиці, графіки, діаграми, фотографії, відеоролики, кросворди, квести.

– *практичні:* аналіз ринку туристичних послуг; розробка гастрономічних турів.

– *методи дистанційного навчання*: відеоконференції, онлайн-зустрічі, індивідуальне та групове консультування, вікторини.

11. Методи контролю

Вступний контроль здійснюється на першому занятті у вигляді короткого бліц-опитування з метою аналізу наявних знань студентів по дисциплінах, які мають тісних зв'язок із вивченням дисципліни «Релігійний туризм».

Вступний контроль не оцінюється, так як основна ціль – проаналізувати сукупність наявних знань студентів задля подальшого донесення матеріалу.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах**.**

- Опитування.
- Перевірка завдань для самостійної роботи.
- Перевірка матеріалів самопідготовки.
- Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – залік (VI семестр – денна форма; V семестр – заочна форма навчання).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма навчання/ види робіт	Поточне оцінювання та самостійна робота										Разом поточне	МКР	**Всього**
	Т1	Т2	Т3	Т4-5	Т6	Т7-8	Т9-10	Т11-12	Т13-14	Т115			
Денна (усього балів)	**0-5**	**0-5**	**0-5**	**0-20**	**0-5**	**0-5**	**0-5**	**0-5**	**0-20**	**0-5**	**80**	20	**100**
Семінари	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	50		
Практичні роботи	-	-	-		-	-	-	-	-	-			
Заочна (усього балів)	**-**	**0-30**	**30**	**0-20**	**-**	**-**		**-**	**-**	**-**	**80**	20	
Семінари	-	10	10	20	-	-		-	-	-	40		
Практичні роботи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
75-81	**C**		
68-74	**D**	задовільно	
61-67	**E**		
35-60	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

До методичного забезпечення навчальної дисципліни відноситься:

- Робоча програма навчальної дисципліни;
- Навчальна робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- Підручники та навчальні посібники;
- Конспект лекцій з дисципліни;
- Матеріали поточного та підсумкового контролю;
- Контрольні завдання для заліку.

14. Рекомендована література

Література:

Базова:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2007. 112 с.

2. Сапелкіна З.П. Релігійний туризм: Навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2009. 244 с.
3. Лубський В.І. Релігієзнавство: Підручник. К: Академвидав, 2005. 432 с. 4.
4. Релігієзнавство: Підручник / за ред М.МС.Заковича. Київ: Вища школа, 2000, 350 с. 5. Ковальчук А.С. Конфесійно-географічна характеристика релігійнопаломницьких об'єктів в Україні. Монографія. Львів: Фенікс, 2002. 120 с.

Додаткова :

5. Ковальчук А.С. Географія релігії в Україні. Монографія. Львів: Видав. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 308 с.
6. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с. 4. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпресс, 2003. 352 с.
7. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посібник для студентів-україністів. Ужгород: Гражда, 2009. 234 с.
8. Попович М. Нарис історії культури України: Навчальний посібник. Київ: АрТек, 2001. 728 с.

Інформаційні ресурси:

9. Освітній онлайн-ресурс http://litmisto.org.ua/
10. Електронна бібліотека "Культура України» http://www.elib.nplu.org
11. http://izbornyk.org.ua/ – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України.
12. http://poetry.uazone.net/ – бібліотека української поезії
13. http://elib.nplu.org/ – бібліотека «Культура України»
14. http://mari.kiev.ua/ – Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України
15. http://etnolog.org.ua/ – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ 8. http://k-ua.net/ – сайт «Культура України».
16. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека